TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Doanh nghiệp "đau đầu xoay" tiền đáo hạn khi trái phiếu ế ẩm

09:32 27/03/2024

Theo dữ liệu của Sở Giao dịch chứng khoán Hà Nội, trong tháng 03/2024, tính tới ngày 25/03, chỉ có 02 doanh nghiệp phát hành trái phiếu thành công. Trong khi đó, áp lực đáo hạn trái phiếu từ nay đến cuối năm của các doanh nghiệp bất động sản rất lớn. Không phát hành được trái phiếu để huy động vốn, doanh nghiệp lấy đâu tiền trả lãi, đáo hạn trái phiếu và đầu tư?

Theo dữ liệu của Sở Giao dịch chứng khoán Hà Nội, tính tới ngày 25/03, chỉ có 02 doanh nghiệp phát hành trái phiếu thành công là Công ty TNHH Đầu tư Kinh doanh và Phát triển thương mại Việt An (phát hành 1.250 tỷ đồng) và Công ty TNHH Đầu tư và Phát triển bất động sản Hải Đăng (2 đợt phát hành tổng cộng 2.500 tỷ đồng).

Doanh nghiệp "đau đầu xoay" tiền đáo hạn khi trái phiếu ế ẩm. Ảnh internet.

Như vậy, trong 25 ngày đầu tháng 03/2024 (tính theo ngày công bố thông tin), lượng trái phiếu doanh nghiệp phát hành chỉ đạt vỏn vẹn 3.750 tỷ đồng, giảm 85,5% so với cùng kỳ tháng 03/2023. Lũy kế 03 tháng đầu năm nay (tính đến ngày 25/03), lượng trái phiếu doanh nghiệp phát hành đạt 10.715 tỷ đồng, giảm

61,5% so với cùng kỳ ngăm ngoái.

Trong khi phát hành trái phiếu mới giảm mạnh, thì áp lực đáo hạn trái phiếu từ nay đến cuối năm của các doanh nghiệp bất động sản rất lớn. Từ đầu năm đến nay, các doanh nghiệp đã phải chi gần 14.000 tỷ đồng mua lại trái phiếu trước hạn (trong đó hơn 41% là trái phiếu bất động sản).

Theo ước tính của FiinGroup, lượng trái phiếu doanh nghiệp đáo hạn năm 2024 lên tới hơn 300.000 tỷ đồng, trong đó, riêng trái phiếu bất động sản hơn 130.000 tỷ đồng.

Ông Nguyễn Quang Thuân, Tổng Giám đốc FiinRatings nhận đinh, khả năng trả nợ trái phiếu vẫn đang là thách thức lớn của doanh nghiệp bất động sản. Dù vốn tín dụng hỗ trợ phần nào dòng tiền cho doanh nghiệp bất động sản, song doanh nghiệp phát hành không thể trông chờ toàn bộ vào nguồn vốn này để hoàn tất nghĩa vụ trả nợ trái phiếu. Trong khi đó, thị trường bất động sản vẫn chưa thực sự khởi sắc.

Doanh nghiệp "đau đầu xoay" tiền đáo hạn khi trái phiếu ế ẩm. Ảnh internet.

Năm 2023, lượng trái phiếu doanh nghiệp chậm trả lên tới gần 190.000 tỷ đồng (nợ xấu chiếm khoảng 23,5% tổng giá trị lưu hành vào cuối năm 2023). Tuy nhiên, theo nhận định của các chuyên gia phân tích, điều tích cực là lượng trái phiếu chậm trả sẽ giảm mạnh trong năm 2024.

“Năm 2024, trái phiếu chậm trả dự kiến giảm mạnh, về mức 40.000 tỷ đồng, thuộc về 35 doanh nghiệp phát hành. Một nửa số này là doanh nghiệp “dạng vỏ”, tức doanh nghiệp lập ra với mục đích chỉ để phát hành trái phiếu doanh nghiệp, chứ không có hoạt động kinh doanh cốt lõi, còn lại là các doanh nghiệp khác. Lượng trái phiếu rủi ro cao tập trung trong quý IV/2024”, ông Nguyễn Đình Duy, Giám đốc phân tích Khối Xếp hạng và Nghiên cứu (VIS Ratings) phân tích.

Còn ông Dương Đức Hiếu, Giám đốc phân tích cao cấp Khối Xếp hạng và Nghiên cứu (VIS Ratings) thì cho rằng, khả năng trả nợ chủ đầu tư ở mức thấp nhất nhiều năm qua tính tới cuối năm 2023 và khả năng này chưa được cải thiện rõ ràng trong năm 2024, nếu nhìn từ đòn bẩy tài chính mà các doanh nghiệp này sử dụng, đặc biệt là lượng trái phiếu doanh nghiệp đáo hạn.

Doanh nghiệp "đau đầu xoay" tiền đáo hạn khi trái phiếu ế ẩm. Ảnh internet.

Dù vậy, tôi cho rằng, các doanh nghiệp bất động sản sẽ không gặp cú sốc thanh khoản nào trong năm 2024, nhờ các kênh tiếp cận vốn khác - đặc biệt là tín dụng ngân hàng và phát hành cổ phiếu - khá thuận lợi. Từ đầu năm đến nay, tín dụng kinh doanh bất động sản tăng trưởng dương, dù tín dụng chung tăng trưởng âm. Bên cạnh đó, nhiều doanh nghiệp bất động sản cũng thuận lợi trong phát hành cổ phiếu tăng vốn.

Ngoài dòng tiền đến từ tín dụng ngân hàng và phát hành cổ phiếu, các chuyên gia kinh tế cũng kỳ vọng, phát hành trái phiếu doanh nghiệp năm 2024 sẽ dần khởi sắc trong nửa cuối năm, giúp doanh nghiệp bất động sản thực hiện nghĩa vụ trả nợ trái phiếu.

TS. Lê Xuân Nghĩa, chuyên gia kinh tế nêu ý kiến, lãi suất năm 2024 sẽ tiếp tục duy trì ở mặt bằng thấp, tạo sức hấp dẫn và hỗ trợ tốt cho thị trường trái phiếu doanh nghiệp hồi phục trở lại.

Dù vậy, do đối tượng tham gia thị trường trái phiếu doanh nghiệp bị co hẹp (Nghị định 65/2022/NĐ-CP đã siết chặt điều kiện cá nhân tham gia mua bán trái phiếu doanh nghiệp), nên để thị trường này sôi động trở lại, yếu tố quan trọng nhất vẫn là cải thiện thủ tục phát hành trái phiếu ra công chúng và mở rộng cơ sở nhà đầu tư tổ chức.

Muốn vậy, các quy định liên quan đến quỹ đầu tư chứng khoán, quỹ trái phiếu, quỹ hưu trí, công ty bảo hiểm... cần được mở rộng hơn để thúc đẩy sức cầu trái phiếu doanh nghiệp. Nhà đầu tư cá nhân có thể tham gia đầu tư trái phiếu doanh nghiệp thông qua các quỹ quản lý chuyên nghiệp hoặc trái phiếu phát hành ra công chúng.

Hải Dương (t/h)